

Abstrakt

Jádrem práce je pokus o zodpovězení otázky, co tvrdíme, když nějakému subjektu připisujeme, nebo naopak upíráme nějaké právo. Otázku se snažím zodpovědět prostřednictvím analýzy tradičního sporu filosofie práva mezi pozitivním a přirozeným právem. Zatímco pozitivismus odvozuje existenci práva ze sociálních faktů, přirozenoprávní teorie tvrdí, že jistá práva nutně vyplývají z (lidské) přirozenosti, a že tato práva jsou univerzálně přijatelná. První kapitoly práce jsou tedy věnovány klasickým formulacím pozitivistických a přirozenoprávních pozic, a jejich širším teoretickým předpokladům. Pomocí dialektického postupu, inspirovaného Hegelovou Fenomenologií ducha, se snažím odhalit vnitřní tenze jednotlivých přístupů, které poukazují na oprávněnost, či dokonce nutnost přístupů alternativních. Následuje historický exkurz do období Velké francouzské revoluce, který ukazuje, jak se problémy jednotlivých přístupů projeví v politické praxi. Druhá část pak probírá různé typy reakcí na problém neschopnosti tradice rozřešit konflikt mezi přirozeným a pozitivním právem. Představena je Griffinova teorie, která vidí řešení v precizaci tradičních přirozenoprávních pojetí, Hartovo a Razovo formalistické řešení a nakonec Dworkinova teorie, která do hry vrací normativitu originálním způsobem. Na základě této diskuze na závěr představuji vlastní pochopení práva jako vztahu mezi empiricky existujícími institucemi s určitým typem formální struktury na jedné straně a normativního přesvědčení subjektu o autoritě těchto institucí na straně druhé.